

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 66. In sola utriusque speciei consecratione consistit essentia
sacrificii Eucharistici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

absolutè, sed integer perseveret, definit tamen in esse Sacramenti: nec in eo statu corpus Christi (licet animatum) seipsum naturaliter movere potest, nec agere in corpora extrinseca.

CAPUT LXV.

*Sacrificium Eucharisticum in ultima cœna
Christus instituit.*

802 **P**atet ex dictis capite precedenti, atque optimè explicat Concilium Senonense anni 1524. Decreto II. de sacrificio Missæ: *Porro etsi Christus, assistens pro nobis Pontifex, non per sanguinem vitulorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem, introiit semel in sancta, æternâ redemptione inventâ: negari tamen non potest Sacros in æternum, secundum ordinem Melchisedech, ac proximo, ejus exemplo, sacrificium aliquod obtulisse, quod exteriori panis & vini formâ veteri illi Melchisedech oblationi responderet; erat enim Sacerdos Dei altissimi. Quod utique fecit in supræmilla cœna. Nam accepto pane gratias egit, & fregit, deinde discipulis suis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur; & ab Evangelicis Sacerdotibus jurgi observantiâ præcepti iterari: hoc facite in meam commemorationem. Hoc enim holocaustum, hæc vitima pro peccato, hæc hostia pacifica, hoc jus sacrificium, hæc munda oblatio, quam in omni loco Malachias prædixit offerendam, cum dixit, quod repudiatis legis antiquæ caeremoniis, ab ortu solis usque ad occasum, magnum esset nomen Domini in Gentibus.*

CAPUT LXVI.

*In sola utriusque speciei consecratione consistit
essentia sacrificii Eucharistici.*

803 **S**unt qui putant rationem sacrificii Eucharistici absolvi in sumptione seu Communione. Alii in consecratione & sumptione simul. Alii superaddunt oblationem. Sed assertio nostra est sancti Thomæ q. 82. a. 10. in corpore, & ad 1. & q. 83. a. 4. ubi dicit, Sacerdotem per illa verba: *supra quæ professio, &c.* (quæ Sacerdos dicit statim post consecrationem) petere ut sacrificium peractum, sit acceptum Deo. Et probatur 1.º quia non consistit in oblatione expressa & vocali, distincta à consecratione; neque in sumptione seu Communione. Igitur in sola utriusque speciei consecratione. Probatur prior pars antecedentis, quia talis oblatio nullibi præscripta legitur in sacrificiis veteris legis; imò ne Christus quidem eam fecisse legitur in sacrificio crucis. Igitur non est de ratione sacrificii.

804 Probatur etiam posterior pars, quia de omnibus sacrificiis legis aliquid non comedebatur (ut patet in holocausto, quod totum comburebatur, & vino, quod in terram effundebatur) nec comestio requiritur ad salvandam destructionem, in ratione sacrificii requisitam, prout n. 801. & 803. vidimus; nec Christus, cruentus in cruce immolatus, comestus fuit; nec satis constat, an in ultima cœna seipsum comederit. Id enim licet non negemus, imò cum Hieronymo affirmemus, non legimus in Evangelio. Neque id ex traditione habetur. Et tamen sacrificium integrum certissime perfecit.

805 Probatur 2.º quia Christus dicendo, accipite & comedite, *hoc est corpus meum*, accipite & bibite, *hic est sanguis meus*, &c. sacrificium obtulit; & addendo: *hoc facite in meam commemorationem*, Apostolos novæ legis Sacerdotes instituit, prout Tridentinum definit sess. 22. c. 1. sed hoc totum dixit ante sumptionem: ergo sacrificium obtulit, & Apostolos Sacerdotes instituit, Tom. III.

ante sumptionem. Deinde Gregorius Nyssenus orat. 1. de Christi Resurrect. *Pilati sententiam* (inquit) *consilio suo anteverit, & arcano sacrificii genere... seipsum pro nobis hostiam offert... Quando id præstitit? Cum corpus suum discipulis edendum, & sanguinem bibendum præbuit, tunc (igitur ante sumptionem) aperte declaravit, Agni sacrificium jam esse perfectum* (exhibendo scilicet corpus suum, licet animatum, idoneum ad edendum, & sanguinem idoneum ad bibendum, sequitur enim) *nam victima corpus nec est ad edendum idoneum, si animatum sit. Quare cum corpus edendum, & sanguinem bibendum discipulis exhibuit, jam arcana & non aspectabili ratione corpus erat immolatum.* Ecce Nyssenus assertionem nostram perspicue docet, & destructionem in hoc sacrificio requisitam explicat uti nos suprâ n. 801.

Ante Nyssenum Irenæus l. 4. c. 32. sacrificii rationem in consecratione positam satis aperte declaraverat, dicens: *Discipulis suis dant consilium offerendi... eum qui est ex creatura panis, accipit, & gratias agit, dicens: hoc est corpus meum. Et calicem similiter... suum sanguinem confessus est, & sic novi Testamenti docuit oblationem, quam Ecclesia ab Apostolis accipiens offert Deo in universo mundo.*

3.º in consecratione Eucharistiæ tria fiunt, in quibus sacrificii veri & realis ratio consistit. Primum res profana fit sacra. Panis enim, res alioqui terrena & communis, per consecrationem vertitur in corpus Christi, & vinum in sanguinem, rem utique omnium sacratissimam. Secundò in consecratione res illa, sacra ex profana effecta, Deo offertur, dum super altare Dei collocatur. Nam victimam in altari per verba consecrationis ponere, est reipsâ illam Deo offerre. Ipsa namque consecratio ex Christi institutione oblatio est Deo facta, & Sacerdos intendens facere quod Christus fecit per consecrationem, eo ipso offert Deo rem consecratam, utpote quam Christus tanquam principaliter consecrans eo ipso principaliter offert. Tertio, per consecrationem res quæ offertur ad veram, realem & sensibilem mutationem & destructionem ordinatur, dum ad etum & potum destinatur. Atque hoc pacto non deest hæc moralis destructio, sufficiens ad rationem sacrificii: maxime cum ipsi quoque addatur realis & substantialis destructio in adjuncto, sive in pane & vino, ex quibus Christi corpus & sanguis efficiuntur, & accipiunt formam cibi & potus.

Denique in ea actione posita est essentia sacrificii Eucharistici, quæ maxime fit in persona Christi; quandoquidem Sacerdos, dum sacrificat, sic agit in persona Christi, ut ipse Christus sit principalis sacrificans. Sed consecratio est quæ maxime fit in persona Christi. Quia in consecratione sic loquitur Sacerdos, quasi etiam ipse Christus. In sumptione verò Sacerdos non agit in persona Christi: quamvis enim se tradat ad edendum & bibendum, sicut se tradidit ad cruciendum; ipsa equidem comestio non magis fit in persona ipsius, quam crucifixio: neque enim Christus est qui principaliter manducat, neque manducatio fit nomine ipsius, sed proprio nomine Sacerdotis, tanquam principalis manducantis. Ea quippe sola fiunt in persona Christi, tanquam principalis agentis, in quibus Christus est qui principaliter agit per hominem, tanquam Vicarium, Legatum & Ministrum suum, vice ipsius agentem. Dum verò Sacerdos Eucharistiam sumit, Christus non est qui principaliter sumit per Sacerdotem, tanquam Vicarium, Legatum & Ministrum suum, vice ipsius fumentem. Ergo sumptio non fit in persona Christi.

Consecratio verò utriusque speciei idè est de essentia sacrificii, prout à Christo institutum est, quia ex Christi institutione expressam repræsentat.

tionem exhibere debet sacrificii cruenti in cruce peracti, juxta illud: *Hoc facite in meam commemorationem*. Consecratio verò solus panis non exhibet representationem expressam sacrificii cruenti; sed ad hoc addenda est consecratio vini. Dum enim panis & vinum seorsim consecrantur, quantum est ex vi verborum corpus ponitur separatum à sanguine, & sanguis separatus à corpore (prout in cruce sanguis extitit separatus à corpore, & corpus separatum à sanguine) sicque utraque consecratio exhibet expressam representationem cruenti sacrificii. Et quidem sanguis seorsim consecratus expressius passionem Christi representat, juxta illud S. Thomae q. 78. a. 3. ad 7. *Sanguis, seorsim consecratus à corpore, expressius representat passionem ipsius Christi*. Et ideo potius in consecratione sanguinis fit mentio de passione Christi, & fructu ipsius, quam in consecratione corporis.

- 810 Cæterum etsi sumptio non sit de essentia, est tamen de integritate sacrificii Eucharistici, & de necessitate præcepti divini, idèque Ecclesia usque adèd sollicita est ut consecratio sine sumptione non fiat, ut si Sacerdos post consecrationem deficiat, velit ab alio Sacerdote, tametsi non jejunio, Communionem & Missam peragi: nimirum ut impleatur præceptum divinum, & sacrificium sit integrum, sive habeat omnes partes suas, nedum essentiales, sed & integrales. Quo sensu Concilium Toletanum can. *relatum de Consecr. dist. 2. Quale (inquit) erit illud sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse cognoscitur?*

CAPUT LXVII.

Sacrificium Eucharisticum, seu Missæ, non solum est læteticum & regratiatorium, sed & propitiatorium, & impetratorium pro vivis & defunctis.

- 811 **E**st de fide contra modernos hæreticos, quibus anathema dicit Tridentinum sess. 22. c. 3. *Si quis dixerit Missæ sacrificium tantum esse læteticum, aut gratiarum actionem, aut nudam commemorationem sacrificii in cruce peracti; non autem propitiatorium, vel solum prodesse sumenti, neque pro vivis & defunctis, pro peccatis, poenis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus offerri debere, anathema sit.*
- 812 Enimvero si sacrificia veteris legis fuerant non solum læteticæ & regratiatoria, sed & propitiatoria & impetratoria pro vivis (ut patet ex Levit. 4. & 7.) atque etiam propitiatoria pro defunctis, ut constat ex 2. Machab. 12. quanto magis excellentissimum sacrificium novæ legis, per quod Deo præstantissimus exhibetur cultus, quodque infinite magis valet ad gratiarum pro beneficiis acceptis actionem, ad novorum beneficiorum impetrationem, atque ad propitiationem, quam vetera illa sacrificia, quæ hujus nonnisi umbra fuerunt?
- 813 Libro 2. Machab. c. 12. Judas Machabæus legitur jussum offerri pro militibus occisis sacrificium. Et additur: *sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur*. Et reverà esse peccata, quæ in hoc sæculo non soluta, solvantur in futuro, libro sequenti probabitur ex Evangelio. *Sed est nusquam in Scripturis omnino legeretur, non parva tamen est universæ Ecclesiæ, quæ in hac consuetudine claret, auctoritas, inquit Augustinus lib. de cura pro mortuis. Legitimus autem testimonis demonstratur istam fuisse perpetuam & universalem Ecclesiæ consuetudinem, ab Apostolorum tempore, pro defunctis orare, & sacrificium altaris offerre. Id enim testantur antiquissimæ Liturgiæ Jacobi, Clementis, Basilii, Chrysostomi, Ambrosii, &c.*

Testantur & Patres omnes. Dionysius de ecclesiæ Hierarch. c. 7. dicit suffragis viventium defunctos juvari, narratque morem primitivæ Ecclesiæ orandi pro ipsis. Tertullianus de corona militis c. 3. *Oblationes (inquit) pro defunctis annuâ dæ facimus*. Cyrillus Hierosol. Catech. mystag. 5. *Regamus te, inquam, nos omnes, & hoc sacrificium tibi offerimus... pro omnibus qui inter nos vitam sanctam sunt, maximum esse credentes animarum servamen, pro quibus offertur precatio Sancti illius & tremendi, quod in altari positum est, sacrificii*. Testatur & Augustinus verbis relatis addens, quod consuetudo ad altare orandi pro mortuis, ab Apostolis inchoavit. *Idem tradit Damascus, in quodam sermone de suffragiis mortuorum, sic dicens: mysterium conficit discipuli Salvatoris, & sacri Apostoli, in tremendis & vivificis mysteriis memoriam fieri eorum qui fideliter dormierunt, sanxerunt. Non temerè ab Apostolis hæc sancta fuerant (ait Chrysostomus hom. 69. ad pop. Antioch.) ut in tremendis mysteriis defunctorum agatur commemoratio. Sacrificium (ait Idorus l. de Offic. Eccles. c. 18.) pro defunctorum fidelium requie, vel pro eis orare, quia per totum hoc Orbem custoditur, credimus quod ab ipsis Apostolis traditum sit.*

Atqui vacare, id est in vacuum credere, non potest, quod universa pro defunctis orat Ecclesiæ, ait S. Paulinus apud Augustinum loco citato. Et Augustinus ipse l. 4. de bapt. contra Donatist. c. 24. *Quod universa tenet Ecclesiæ, semperque tenuit, nec Concilii institutum, sed semper retentum est, nonnisi ab auctoritate Apostolica traditum certissime creditur*. Idèque instantissima instantia est dicit redarguere, quod universa per Orbem frequenter & semper frequentavit Ecclesiæ.

Augustino consentit Epiphanius hæresi 75. illud Ecclesiæ ritum commemorans, & nullissimum esse ostendens, testaturque, quod Ecclesiæ traditum sibi ritum illum à Majoribus accepit. *Potesne verò quisquam maternam sanctionem, aut legem Patris evertere? Quemadmodum à Salomone scriptum est: audi fili sermones Patris tui, & ne dimittas legem Matris tue. Quibus Patrem, hoc est unigenitum Deum, cum Spiritu sancto declarat, partim scripto, partim sine scripto docuisse. Matrem verò nostram Ecclesiam decreta quadam habere penes se, quæ dissolvi everteque nequeunt. Quibus quicquid contradixit, semper hæreticus habitus est. Cujus exemplum idem Epiphanius in hac ipsa materia ponit in Actio, qui (ut narrat in Anacephaleosi sua) olim damnatus fuit ut hæreticus, eò quod negaret sacrificium pro defunctis esse offerendum.*

Si petas an Missæ sacrificium, pro animabus purgantibus oblatum, habeat effectum infallibilem, atque ex opere operato respectu animarum pro quibus offertur?

Respondeo (cum Cajetano opusc. 1. tr. 16. Melchioro Cano, Dominico Soto & aliis) negativè, sed effectum pendere ab acceptance divina. Deus autem pro illis dumtaxat animabus Missæ sacrificium oblatum acceptat, illisque prodesse vult, quæ in hac vita meruerunt, ut hoc sibi post mortem prodesse possent, ut Augustinus docet Enchirid. c. 110. *Neque negandum est defunctorum animas pietate suorum viventium relevari, cum pro his sacrificium Mediatoris offertur, vel elemosyna in Ecclesiæ sunt. Sed hæc eis profunt, qui, cum viverent, hæc sibi ut postea prodesse possent, meruerunt. Illud autem meritum specialiter comparant animæ illæ (ajunt laudati Doctores) quæ multum in vita sollicitæ fuerunt ad satisfaciendum pro suis alienisque peccatis, habueruntque specialem devotionem ad Ecclesiæ claves, suisque suffragis pro posse fidelibus defunctis conata sunt prodesse.*